

رتوس منشور مردی بهداشت

تأیید و تصویب شده در مجمع عمومی مردمی در Bangladesh - Davaar در دسامبر ۲۰۰۰ میلادی.

مقدمه سلامتی موضوعی است اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و مهمتر از

همه مسئله ای است اساسی از حقوق انسان در جوامع بشری «حقوق بشر»

نابرابری فقر بهره کشی خشونت و بی عدالتی منشاء بیماریها و مرگ و میر در مردم فقیر و حاشیه نشین و گسترش آنها به بخش های دیگر جامعه می باشند.

سلامتی برای همه یعنی هوشیاری و اعتراض ملت ها و دولت ها با زیاده خواهی روز افزون زورمندان از امکانات طبیعی و تولیدی بشر برای رفاه و از همان گذر اعتراض و مخالفت با گسترش پدیده جهانی شدن آنچنان که عمدتاً به نفع قطب های اقتصادی قدرت باشد، و ایجاد تغییرات جدی در اولویت های سیاسی و اقتصادی جهان.

این منشور براساس خواسته های مردمی بنا شده است که صدایشان غالباً یا حتی هیچوقت شنیده نمی شود، این برنامه مردم را تشویق می کند به آگاهی از حقوقشان، ارائه و گسترش راه حل های خودشان و پاسخ خواستار از مسئولین محلی، شوراها، دولت های ملی، سازمانهای بین المللی و شرکت های چند ملیتی.

دیدگاه - برابری، توسعه، پایدار، حفظ محیط زیست، صلح در مرکز دیدگاه ما از جهانی بهتر هستند. جهانی که زندگی سالم برای همه حقیقتی شدنی است. جهانی که احترام و ستایش و سپاس دارد برای همه زندگی و گوناگونی آن. دنیایی که امکان می دهد شکوفایی همه استعدادها و توانایی های بشری را در جهت غنی ساختن یکدیگر، دنیایی که در آن صدا و نظرات مردم تأثیر دارند روی اراده هائیکه زندگی ما را شکل می دهند. منابع زیادی وجود دارند برای دستیابی و موفقیت ما به این دیدگاه.

بحران های بهداشتی و سلامتی، بیماری و مرگ و میر هر روز ما را خشمگین می کند، نه به این علت که مردم بیمار می شوند و یا می میرند، بلکه ما عمیقاً هستیم به این علت که بیشتر بیماریها و مرگ و میرها ریشه در سیاستهای اجتماعی و اقتصادی دارند که به ما تحمیل می شوند "صدایی از آمریکای مرکزی". در دهه های اخیر تغییرات اقتصادی جهانی تأثیرات عمیقی بر سلامتی مردم و دسترسی آنها به مراقبتهای بهداشتی و خدمات دیگر اجتماعی داشته است، با وجود میزان بی سابقه ای از ثروت در جهان فقر و گرسنگی هم در حال گسترش است فاصله بین مردم و ملل ثروتمند و مردم و ملل فقیر گسترش یافته است هم چنان که نابرابری بین کشورها بین طبقات اجتماعی، بین مردان و زنان و بین جوانان و پسران، درصد عظیمی از جمعیت جهان از داشتن غذا، آموزش و پرورش، مسکن، آب آشامیدنی سالم،

شغل، زمین و ابزار کار روی آن، خدمات و مراقبت‌های بهداشتی محروم‌نشد، تبعیض هم چنان غالب و مؤثر است هم در شیوع بیماریها و هم در دسترسی به مراقبت‌های بهداشتی. منابع طبیعی جهان به میزان خطرناکی در حال تمام شدن است، تنه‌های محیط زیست تهدیدی است برای سلامتی همه بخصوص فقرا، در حالیکه سلاح‌های تخریب جمعی هنوز تولید می‌شود درگیری‌ها و منازعات جدیدی نیز وجود دارد و دامن زده می‌شود. منابع جهان بطور روز افزون در اختیار افراد معدودی قرار می‌گیرد که تلاش می‌کنند منافع خودشان را به حداکثر برسانند، سیاست‌های بااصطلاح آزاد و جدید اقتصادی Neoliberalisme توسط گروه‌های کوچکی از دولت‌های قدرتمند و مؤسسات صنعتی و تجاری نظیر بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول و سازمان تجارت جهانی ساخته و پرداخته می‌شوند. این سیاست‌ها همراه فعالیت‌های غیر قانونی شرکت‌های چندملتی اثرات زیادی روی زندگی و معیشت سلامتی و رفاه مردم هم در کشورهای صنعتی و رشد یافته (شمال) و هم در کشورهای در حال توسعه (جنوب) دارند، میزان خدمات عمومی نه تنها نیازهای مردم را تأمین نمی‌کند بلکه به علت کاهش و قطع شدن بودجه خدمات اجتماعی کیفیت مناسبی نیز ندارند. خدمات بهداشتی کمتر در دسترس مردم هستند و بیشتر بطور نابرابر و نامناسب ارائه و توزیع می‌شوند. در کشورهای در حال توسعه طرح‌ها و برنامه‌های خصوصی سازی برای تأمین خدمات و نیازهای اساسی مردم چندان موفق نیستند، باید مقررات و قوانین محکم و قابل اجرا جهت پاسخ‌گویی آنها وضع شود و سازمان‌های مردمی امکان نظارت دقیق و مداوم از آنها را داشته باشند به همین دلیل غالباً شاهد هستیم خصوصی سازی تهدیدی است که دسترسی به مراقبت‌های بهداشتی و آموزشی و دیگر نیازهای اساسی مردم هنوز هم مشکل‌تر شود و اصول اساسی برابری به خطر بیافتد.

مقاوم شدن و بروز مداوم بیماری‌های قابل پیش‌گیری، برگشت و بروز بیماری‌های مثل سل، مالاریا، فلج و اشاعه بیماری‌های جدیدی مثل ایدز، دلایل آشکاری هستند از فقدان تعهد جهان ما به اصول برابری و عدالت.

اصول منشور مردمی بهداشت

برخورداری از بالاترین سطح ممکن سلامتی و رفاه بدون در نظر گرفتن رنگ پوست و نژاد و مذهب و جنسیت، سن، استعداد، طبقه اجتماعی جزء حقوق اساسی بشر می‌باشد.

- اصول جامع و همگانی مراقبت‌های بهداشتی اولیه، "PHC Primary Health care".
پیش‌بینی شده در بیانیه (آلماتا) در سال ۱۹۷۸ که در کشور ما نیز از سال‌ها پیش مورد اجرا قرار گرفته می‌تواند هنوز پایه و اساسی باشد برای طرح سیاست‌های مربوط به بهداشت و سلامتی عمومی.

- در حال حاضر یک دیدگاه و نگرش منصفانه، مشارکتی و هم جانبه برای سلامت و مراقبت های بهداشتی بیشتر از همیشه مورد نیاز است. دولتها مسئولیت اساسی دارند برای تامین و تضمین دسترسی عمومی به کیفیتی از مراقبت های بهداشتی و آموزشی و پرورشی و دیگر خدمات اجتماعی براساس نیازمندیهای مردم نه براساس قدرت آنها برای پرداخت هزینه.

- مشارکت و همکاری مردم و سازمانهای مردمی برای طرح ریزی، اجرا و ارزش گذاری همه سیاستها و سرمایه های بهداشتی و اجتماعی الزامی است.

- بهداشت و سلامتی عمدتاً متغیری است سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی و می تواند همگام با برابری و توسعه پایدار به عنوان یک اولویت مبرم در سیاستگذاریهای ملی و بین المللی مطرح باشد.

فراخوان منشور برای عمل . در مبارزه با بحران جهانی بهداشت ما نیازمندیم به اقداماتی در همه سطوح فردی جمعی، ملی منطقه ای و جهانی و در همه بخش ها درخواست های پیشنهادی زیر می تواند مبنایی برای عمل باشد.

بهداشت به عنوان حقی بشری^{است}، زیرا که سلامتی یک بازتاب از تعهدات اجتماعی به برابری و عدالت است، سلامتی و حقوق بشر بایستی مقدم باشد بر همه مسایل اقتصادی و سیاسی.

این منشور از همه مردم جهان می خواهد که :

- حمایت کنند از همه کوشش هایی که برای حق سالم ماندن انجام می شود.
- درخواست کنند از همه دولت ها و سازمانهای بین المللی تدوین و اجرا و تحکیم سیاستها و روشهایی که محترم می شمردند حق سالم ماندن را.
- ترتیب دهند درخواست های وسیع و همه جانبه مردمی و ارائه گسترده آن به دولتها برای گنجاندن اصولی از بهداشت و حقوق بشر در قانون اساسی و مقررات قانونی حاکم.
- نپذیرند و اعتراض کننده به شیوه های سود جویانه و صرفاً تجاری در ارائه خدمات برای سلامتی مردم و بهداشت عمومی.

هدف قرار دهید عواملی که بطور وسیع در سلامت نقش دارند.

۱. چالش های اقتصادی، اقتصاد تأثیر عمیقی بر سلامتی مردم دارد. سیاستهای اقتصادی که اولویت می دهند به برابری سلامت و رفاه اجتماعی می توانند علاوه بر موفقیت های اقتصادی سلامت مردم را نیز تأمین و بهبود بخشند.
۲. سیاستهای مالی، سیاسی، کشاورزی صنعتی که عمدتاً پاسخگوی نیازهای سرمایه داری با سودجویی هرچه بیشتر هستند (Capitalist) و از طرف دولتهای ملی با سازمان های بین المللی تحمیل شده اند باعث بیگانگی و بیزاری مردم از زندگی و اصرار معاش سالم می شوند. پروسه و جریان هجومی جهانی شدن همراه با آزادی خواهی بی کنترل اقتصاد

ملت و بین ملت ها شده است .

۳. خیلی از کشورهای جهان خصوصا قدرتمند ترین آنها از امکانات نیرومند خود از قبیل قدرت محاصره اقتصادی و قدرت مداخله نظامی برای تشبیت و تحکیم و گسترش وضعیت برتر خود همواره استفاده می کنند . گاه به قیمت نابودی زندگی مردم کشورهای در حال توسعه و حتی نابودی زندگی مردم فقیر کشور خودشان .

این منشور دعوت می کند از همه مردم جهان که

- بخواهند در نظام سازمان تجارت جهانی و سیستم جهانی تجارت دگرگونیهای انجام شود در جهت توقف سوء استفاده های اقتصادی اجتماعی ، محیط زیستی بهداشتی به نفع کشورهای شمال و اعمال سیاستهایی در جهت تقویت منافع کشورهای جنوب . برای حمایت از بهداشت عمومی چنین تغییراتی باید شامل قرارداد (TRIPS) نیز باشد ((حق ثبت و مالکیت اختراعات علمی و عدم استفاده سود جویانه توسط شرکت های تجاری بزرگ)) .

- درخواست کنند تغییرات ریشه ای را در بانک جهانی و صندوق بین المللی پول تا اینکه این مؤسسات حقوق و منافع کشورهای در حال توسعه را منعکس کرده و در جهت حمایت از آن ها حرکت کنند .

- درخواست کنند منتفی کردن قروض کشورهای جهان سوم را .

- درخواست کنند مقررات مؤثری را برای اطمینان از اینکه شرکت های بزرگ چند ملیتی (TNCs) تأثیرات منفی روی سلامت و بهداشت مردم نمی گذارند و نیروی کار آنها را استثمار نمی کنند و تباهی محیط زیست ایجاد نمی نمایند و متجاوز به استقلال و اقتدار ملی ملتها نمی شوند .

- مطمئن شوند که اجرای سیاستهای کشاورزی دولتها در جهت نیازهای مردم و تضمین کننده امنیت تولید مواد غذایی و دسترسی عادلانه مردم به غذا می باشد نه در جهت رونق بازارهای خارجی .

- درخواست کنند از دولتهای ملی که عمل کنند به حمایت از حقوق بهداشت عمومی در ((قوانین حق مالکیت اختراعات علمی)) . (TRIPS)

- درخواست کنند کنترل و برنامه مالیاتی برای جریان نامطمئن و پرخطر سرمایه های بزرگ بین المللی .

- اصرار ورزند که همه سیاستهای اقتصادی منوط باشند به سلامتی و برابری در ضمن اثرات سوء محیط زیستی ارزیابی شود و مقررات قابل اجرا برای این نوع سرمایه گذاریها تضمین کننده باشند .

- اعتراض کنند به تئوریهای اقتصادی که تنسها باعث گسترش و رشد و ثروت می شوند و حمایت کنند از تئوریهای اقتصادی که توسعه پایدار ایجاد می کنند. این تئوریها باید محدودیت محیط زیستی را بشناسند و همین طور اهمیت حیاتی برابری و سلامت و سهم نبرداخته سختی کار بخصوص کار ناشناخته زنان.

حرکتهای اجتماعی و سیاسی منشور. تحول ها جهانی و اعمال سیاستهای جامعه نگر اثرات مثبتی بر زندگی و معیشت مردم دارند. جهانی شدن اقتصاد و خصوصی سازی اقتصادی بدون برنامه ریزی حساب شده و مقررات کنترل کننده عمیقاً موجب از هم پاشیدگی جوامع و خانواده ها و فرهنگ ها می شود، زنان که نقش اساسی در حفظ بافت اجتماعی هر جامعه را دارند هنوز نیازهای اساسی شان غالباً نادیده و تکذیب می شود و به حقوق و موجودیشان تجاوز می شود، مؤسسات دولتی فراموش شده و تضعیف می شوند. بسیاری از مسئولیت آنها به بخش خصوصی واگذار می شود، خصوصاً کارتل ها با ثروت های اندوخته سرشار یا دیگر مؤسسات ملی یا بین المللی که به ندرت پاسخگوی مردم هستند، اضافه بر آن با توجه به تضعیف شدید احزاب سیاسی و اتحادیه های تجاری و صنعتی و در عوض رشد قدرت های کلان محافظه کار با دیدگاههای اقتصادی و فرهنگی واپس نگر خطر در هم پاشیدگی اقتصادی این جوامع و متعاقباً از هم پاشیدگی اجتماعی و فرهنگی آنها بیشتر می شود. در چنین شرایطی دموکراسی مشارکتی در سازمانهای سیاسی جامعه نگر و شکل های شهری باید رشد نمایند و هم چنین نیاز مبرمی به ترویج و ایجاد شفافیت و تأمین مسئولیت پذیری در امور وجود دارد.

با توجه به شرایط فوق این منشور دعوت می کند از همه مردم جهان که

- بخواهند و حمایت کنند توسعه و اجرای سیاستهای جامع اجتماعی با بیشترین مشارکت مردمی.

- تأمین حقوق برابر همه زنان و مردان برای کار، معیشت، آزادی بیان، مشارکتهای سیاسی، برابری حقوق و احترام ملیت ها و مذاهب گوناگون، تعلیم و تربیت و رهایی از هرگونه خشونت.

- بخواهید از دولتها ایجاد و تقویت مقررات و قوانینی برای حمایت و تبلیغ بهداشت و سلامت جسمی و روانی و روحی و حقوق بشری مردم بخصوص گروه های حاشیه نشین.

- بخواهید که آموزش و پرورش، سلامتی و درمان در صدر برنامه های سیاستگزاری قرار گیرد و بخواهید آموزش و پرورش رایگان و اجباری همه کودکان و بزرگسالان با کیفیت مناسب بخصوصی برای دختران و زنان و هم چنین آموزش و پرورش و مراقبت های ویژه کودکان در دروان قبل از دبستان.

- بخواهید که فعالیت های موسسات عمومی مثل سرویس های مراقبت از کودکان و توزیع مواد غذایی و تهیه مسکن همراه با رعایت بهداشت فردی و اجتماعی باشد .

- محکوم کنید هر نوع سیاستی را که مردم را اجباراً از محل زندگی و شغلشان جابجا می کند .

- مخالفت کنید با گروه ها و قدرت های خود محور که تهدید می کنند حقوق و آزادی طبیعی و قانونی افراد را بخصوص در مورد زنان ، کودکان و اقلیت ها .

- مخالفت کنید با توریسم جنسی (فاجاق سکس) و جابجایی غیرقانونی زنان و کودکان

اقدامات حمایتی جهت حفظ محیط زیست ، آلودگی آب و هوا تغییرات سریع جوی .

تضعیف لایه اوزون ، انرژی هسته ای و مواد زائد آن سموم شیمیایی و حشره کش ها از بین رفتن

تنوع حیاتی ، (Biodiversity) از بین رفتن جنگلها و فرسایش خاک ، اثرات زیان بخش

و مستدی روی سلامت مردم دارند، علت ریشه ای این ضایعات عبارتست از بهره کشی سریع و

بی حد و حصر از منابع طبیعی و فقدان یک برنامه دراز مدت و کلی نگر، افزایش روحیه

سود جویی فردی و حداکثری و فوق مصرف گرایی بوسیله ثروتمندان ، با این خرابی ها و

ضایعات باید سریعاً و بطور مستمر مقابله شود و اقدامات جبرانی انجام شود .

این منشور از مردم جهان دعوت می کند که

- معرفی کنند و مسئول بدانند تراستها و شرکت های چندملیتی و مؤسسات عمومی و نظامی

را برای خرابی ها و فعالیت های زیانبارشان که باعث لطمات به سلامت مردم و محیط زیست

می گردند .

- بخواهند که تمام طرح ها و پروژه ها توسعه براساس ضوابط و معیارهای بهداشت و سلامت

محیط زیست ارزیابی شوند و اگر تکنولوژیها و سیاستها پتانسیل تهدید سلامتی و بهداشت

محیط زیست را داشته باشند ، اخطارها و کنترل ها بشدت در مورد آنها اعمال شوند ((اصول

احتیاطی))

- بخواهند که دولتها سرعت متعهد کنند خودشان را برای کاهش گازهای گل خانه ای در

محدوده قلمرو خودشان شدیدتر از آنچه در قرارداد جوی بین المللی آمده است بدون توسط و

بکارگیری تکنولوژیها و راهکارهای نامناسب و پرخطر .

- مخالفت کنند برای استقرار صنایع مضر و پرخطر و ریختن مواد زائد و سمی و رادیواکتیو در

کشورهای ضعیف و فقیرتر و جوامع حاشیه ای و تشویق کنند راه حل هایی که کاهش می دهد

تولیدات زائد را .

- خودداری کنند از مصرف زیاد و روشهای زندگی ناپایدار در شمال و هم در جنوب .

- تحت فشار قرار دهند کشورهای صنعتی ثروتمند را برای کاهش مصرف گرایی و درصد

کالری مصرفی / تا ۹۵٪

- درخواست اقداماتی جهت تضمین و تأمین بهداشت حرفه ای شامل برنامه ها و تکنولوژی

مرکزی برای کنترل و پیش گیری خطرات ناشی از محیط کار .

درخواست اقداماتی جهت پیش گیری از حوادث و صدمات محیط کار، جامعه و خانه .

- درخواست اقداماتی جهت تضمین و تأمین بهداشت حرفه ای شامل برنامه ها و تکنولوژی مرکزی برای کنترل و پیش گیری خطرات ناشی از محیط کار .
- درخواست اقداماتی جهت پیش گیری از حوادث و صدمات محیط کار، جامعه و خانه .
- رد کنید استفاده از زندگی برای آزمایش اختراعات و مخالفت کنید با قاچاق و دزدی دانش و اطلاعات و منابع سنتی و بومی .
- ابداع کنید شاخص های مردمی برای محیط زیست و پیشرفتهای اجتماعی و بکار ببندید بررسی های دوره ای و مداوم در زمینه عدم تنزل شاخصه های بهداشتی و جمعیتی .
- جنگ ، خشونت ، نزاع و بلایای طبیعی . جنگ خشونت نزاع و بلایای طبیعی جوامع را تباه و نابود می کند و ارزش انسانها از بین می رود و این وقایع اثرات زیانباری روی سلامت جسمی و روانی افراد جامعه بخصوص زنان و کودکان دارند افزایش معاملات و تجارت بین المللی بی پروا و فاسد اسلحه باعث سست شدن ثبات سیاسی اجتماعی و اقتصادی و هم چنین کاهش سهمیه منابع در بخش های اجتماعی می شود .
- این منشور دعوت می کند از مردم جهان که**
- حمایت کنید از مبارزات و جنبش هایی در جهت صلح و خلع سلاح .
- حمایت کنید از مبارزات علیه خشونت و تجاوز و تحقیقات ، تولید، آزمایش و مصرف سلاح های تخریب جمعی و دیگر سلاح ها از جمله همه انواع مین های زمینی .
- حمایت کنید از ابتکارات مردمی برای رسیدن به صلحی عادلانه و پایدار بخصوص در کشورهایی با تجربیاتی از جنگ های شهری و نسل کشی (Genocide) .
- محکوم کنید استفاده از کودکان به عنوان سرباز و سوء استفاده جنسی شکنجه و کشتن زنان و کودکان .
- درخواست کنید پایان دادن به اشغال و تسخیر سرزمینها که از مخرب ترین وسیله تجاوز به قدر و مقام انسانی است .
- مخالفت کنید با نظامی کردن برنامه های انسان دوستانه و خیریه .
- درخواست کنید تغییرات بنیادی را در شورای امنیت سازمان ملل جهت عمل کرد دموکراتیک و منصفانه .
- درخواست کنید که سازمان ملل یا هر کشوری پایان دهند به هر نوع محاصره ای به عنوان وسیله ای برای تجاوز و زورگویی که به خطر می اندازد سلامت جمعیت های غیرنظامی را .
- تشویق کنید هرگونه ابتکارات مستقل مردمی که باعث ایجاد محله ها و مناطق و شهرهای خالی از اسلحه و صلح آهیز می شوند .